

Jaarverslag HilverZon

2022

INHOUDSOPGAVE	1
1.VOORAF: DE LANGE WEG NAAR EEN KLIMAATNEUTRAAL HILVERSUM	3
1.1 Regionale Energietransitie en Regionale Energie Strategie	3
1.2 Samenwerking gemeente – HilverZon	3
1.3 Samenwerking energiecoöperaties in het Gooi.....	3
1.4 Samenwerking met HET.....	4
1.5 Samenwerking met het Energie Diensten Bedrijf.....	4
2.DE RESULTATEN VAN ONZE ACTIVITEITEN IN 2022	4
2.1 Inleiding	4
2.2 Energieopwekking	5
2.2.1 Vliegveld Hilversum	5
2.2.2 Solar Carports	5
2.2.3 Solar Bike Parking	5
2.2.4 VvE's e ander onderzoeksopdrachten.....	6
2.2.5 Gemeentelijke energie inkoop.....	6
2.2.6 Adviseren scholen en verenigingen	6
2.3 Beheer van zonnedaken.....	6
2.3.1 Onderhoud	7
2.3.2 Projectraden	7
2.4 Energiebesparing	7
2.4.1 Energieadviezen door Energiecoaches	7
2.4.2 Verduurzamingsadviezen	7
2.4.3 Warmtescans	8
2.4.4 Energieloket	8
2.4.5 RREW project Hilversum Bespaart.....	8
2.4.6 Project Energiearmoede / Energieklusser	9
2.4.7 Wijkkrachtgroepen	9
2.4.8 Pilot Aardgasvrije Wijk (PAW) Hilversumse Meent	10
2.5 Collectieve Inkoopactie.....	10
2.6 Evenementen.....	11
3.BESTURING	12
3.1 Organisatie.....	12
3.2 Bestuur HilverZon	12
3.3 Medewerkers.....	13
3.4 Raad van Toezicht (RvT)	13
3.5 Vrijwilligers	14
3.6 Algemene ledenvergadering (ALV).....	14
3.7 Kantoor HilverZon	14
3.8 Bestuurlijke voornemens, na het verslagjaar genomen besluiten.....	14
3.9 Beleid inzake omvang en functie vrij besteedbaar vermogen.	16

MANAGEMENT SAMENVATTING

2022 heeft voor ons als bestuur voor een groot deel in het teken gestaan van de fusie met HET. In de eerste helft van het jaar hebben we bepaald onder welke voorwaarden een fusie voor ons opportuun zou zijn, waarna we op de ALV van mei akkoord kregen van de leden om dit traject in te gaan. Helaas bleek in het najaar dat er aan enkele voorwaarden niet tijdig te kunnen worden voldaan. Toen dit bleek, hebben wij als bestuur snel de focus verlegd, omdat onze eigen organisatie inmiddels ook de nodige aandacht verdiende. Zo was daar het vertrek van enkele oudgedienden op de backoffice en ook waren er weer wat bestuursleden die vertrokken – hiervoor moesten we toch snel op zoek naar vervangers.

Ondertussen draaide de operatie gefinancierd door gemeente Hilversum en provincie Noord Holland – in sommige gevallen in nauwe samenwerking met de HET operatie – eigenlijk redelijk onverstoord door. Vooraf hadden we de volgende aandachtsgebieden vastgesteld:

1. **Energieopwekking:** het realiseren en beheren van duurzame lokale en collectieve energieopwekking door middel van zonnedaken en zonneweides.
2. **Energiebesparing:** het informeren en adviseren van inwoners over concrete maatregelen die zij in en om hun huis kunnen nemen met als doel om het energieverbruik voor huishoudelijk gebruik te verminderen.
3. **Collectieve inkoop:** het samen groot inkopen van zonnepanelen en isolatiemiddelen, om zodoende een gunstige prijs uit te onderhandelen voor de deelnemers
4. **Evenementen:** het houden van evenementen om zodoende Hilversumse burgers en bedrijven aan te moedigen ook in actie te komen voor een duurzamere wereld.

Namens onze participanten beheren en bezitten wij een aantal zonnedaken. Deze hebben ook in 2022 weer meer dan een miljoen kWh opgewekt. Er ontstond discussie over de opbrengsten in euro's, door de verlaging van de energiebelasting, maar daar stond tegenover dat de kWh prijzen t.g.v. Oekraïne crisis hoog waren. Aan een aantal VvE's verkopen wij diensten voor de administratie en beheer van hun daken.

Het is helaas niet gelukt om live te gaan met een nieuw project. Wel zijn er vanuit de collectieve inkoopactie weer 9 huizen bijgekomen met panelen op het dak (in dat geval voor eigen gebruik), met nog 16 op de wachtlijst en nog eens 20 die nog moeten beslissen.

Qua energiebesparing is er veel gedaan. Vanuit de RREW (die halverwege 2021 was gestart) zijn er zo'n 5.000 huishoudens, met name huurders, op weg geholpen met het verduurzamen van hun woning door een bon van 70 euro voor simpele verbeteringen met relatief veel impact en 1300 energieadviezen aan huis. Ook de collectieve inkoopactie heeft weer tot de nodige besparingen geleid, zoals 18 keer bodem-, vloer- en/of spouwmuur isolatie (en nog 60 aanvragen in de pijplijn) en een handvol huizen die een sedum-dak hebben laten realiseren.

In november was het dan eindelijk tijd voor het Klimaatfestival. Er was een mooi programma en de aanmeldingen stroomden dan ook binnen. Helaas was de uiteindelijke opkomst een stuk lager. Als we dat in de toekomst een vervolg gaan geven, dan zullen we daar eerst lessen uit moeten trekken. Voor nu staat dat even op een laag pitje. Gelukkig waren de Drie Duurzame Dagen en ook de nieuwe "Energie Events" weer heel leuk en succesvol.

Bestuur HilverZon
Maart 2023

1. Vooraf: De lange weg naar een klimaatneutraal Hilversum

Klimaatneutraal worden doe je niet van de ene op de andere dag en dat doe je vooral ook niet alleen. HilverZon maakt deel uit van een zeer groot netwerk van organisaties die een rol spelen in de energietransitie. Daarbij gaat het om de landelijke overheid, landelijke energiebedrijven, maar ook om de gemeentes, lokale energiecoöperaties en bewoners die zelf iets willen doen. Wij werken samen met die organisaties die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van onze doelstellingen (zoals Energie Samen) of daarvoor nodig zijn (zoals de gemeente en het Energie-DienstenBedrijf (EDB)). In de volgende paragrafen lichten we de voor ons belangrijke lokale en regionale samenwerkingsverbanden nader toe.

1.1 Regionale Energietransitie en Regionale Energie Strategie

Het Klimaatakkoord wordt uitgewerkt in Regionale Energie Strategieën (RES). Voor Hilversum gaat het hierbij om de RES Noord Holland Zuid (RES-NHZ). Het realiseren van de ambities vraagt om intensieve samenwerking van alle betrokken partijen. Ook in 2022 hebben we ingezet op het verder versterken van de samenwerking met bijvoorbeeld Energie Verbonden, Energie Samen Noord Holland, Hilversum100, het EDB, de ondernemersvereniging ZW en uiteraard de gemeente.

1.2 Samenwerking gemeente – HilverZon

Ook in 2022 heeft de voorzitter van HilverZon, incidenteel tesamen met de voorzitter van de Raad van Toezicht, goed contact onderhouden met de wethouder, en heeft tweewekelijks ambtelijk overleg plaatsgevonden. Inmiddels zijn we ook als uitvoeringspartner voor enkele projecten in opdracht van de gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van het Energie-armoede-project en verzorgen we het projectleiderschap voor zonnepanelen op het vliegveld en op scholen. Daaraan zie je dat gemeente en HilverZon elkaar steeds beter weten te vinden.

1.3 Samenwerking energiecoöperaties in het Gooi

Ook in 2022 waren wij actief betrokken bij Energie Verbonden (EV), waarin de energiecoöperaties in Gooi en Vechtstreek met elkaar kennis en ervaring uitwisselen en waar mogelijk samenwerken in de realisatie van doelstellingen. Het gaat om activiteiten die zich lenen om op regionale schaal uit te voeren, zoals:

- Projectleiding van collectieve inkoopacties zonnepanelen en isolatie
- Training en bijscholing energiecoaches
- Verbeteren HOOM-dossier
- Partner in Energie Diensten Bedrijf (EDB)

- Ondersteuning bij professionalisering coöperaties
- Realiseren maatschappelijk aandeel energie inkoop gemeentes
- Algemeen ondersteuning bij RES, Transitievisie Warmte (TVW), enz.

HilverZon is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur van Energie Verbonden.

1.4 Samenwerking met HET

Vanaf 2021 hebben we met de andere Hilversumse Energiecoöperatie HET onderzoek gedaan naar intensieve samenwerking of zelfs een fusie. Afgelopen jaar hebben bestuur en RvT veel tijd en aandacht besteed aan een project ter voorbereiding van zo'n fusie die onder de juiste voorwaarden per 1 januari 2023 zijn beslag had moeten krijgen. Aan enkele voorwaarden – onder andere duidelijkheid over de financiële situatie bij HET en overeenstemming over het besturingsmodel – bleek niet tijdig te kunnen worden voldaan. Hoewel het dus niet tot een fusie gekomen is, wordt operationeel samengewerkt aan energie-opwek, warmtetransitie en advisering over energiebesparingsmaatregelen.

1.5 Samenwerking met het Energie Diensten Bedrijf

Er is ook in 2022 veel tijd en energie gestoken in de vorm van de samenwerking tussen het EDB en de energiecoöperaties in Hilversum. In het ketenoverleg zijn afspraken gemaakt over de samenwerking bij:

- het bijeenbrengen van de vraag van inwoners op het gebied van verduurzaming van hun woning en het aanbod door bedrijven (liefst uit de regio) aangaande de uitvoering van die werkzaamheden.
- Het samen wijkgericht informeren en stimuleren van bewoners aangaande energiebesparingsmaatregelen en de transitie naar een gasloze woning.
- het lokaal vormgeven aan proefprojecten, met de gemeente en lokale energie coöperaties

HilverZon streeft daarnaast naar samenwerking met het EDB bij het verduurzamen van collectief bezit van Verenigingen van Eigenaren (VvE's).

2. De resultaten van onze activiteiten in 2022

2.1 Inleiding

In 2022 waren dit onze kernactiviteiten:

1. **Energieopwekking:** het realiseren en beheren van duurzame lokale en collectieve energieopwekking door middel van zonnedaken en zonneweides. Na een aantal (Corona-)jaren zonder nieuwe projecten, wilden we in 2022 graag weer een nieuw project starten – er blijven zich namelijk Hilversummers aanmelden die graag zouden participeren. Hoewel dit nog niet is gelukt, zijn er wel degelijk grote vorderingen gemaakt op deze – vaak onvoorspelbare en langlopende – trajecten. Zie hiervoor paragraaf 2.2.
2. **Beheer van de zonnedaken** van onze participanten Zie voor de details paragraaf 2.3.
3. **Energiebesparing:** het informeren, adviseren en aansporen van inwoners over concrete energiebesparingsmaatregelen die zij in en om hun huis kunnen nemen om het huiselijk energieverbruik

te verminderen. Dit blijft onverminderd doorgaan en heeft zelfs een extra impuls gekregen door de oorlog in de Oekraïne. Zie voor de details paragraaf 2.4.

4. **Collectieve inkoop:** het samen inkopen van isolatievoorzieningen en zonnepanelen om zo een gunstige prijs te krijgen bij leveranciers. Ook dit hebben we in 2022 doorgezet. Zie voor de details paragraaf 2.5.
5. **Evenementen:** het verhogen van het energiebewustzijn bij de Hilversummers, zodat ze ook zelf betrokken raken bij het thema en meer gaan doen aan verduurzaming. Zie voor de details paragraaf 2.6.

2.2 Energieopwekking

Er zijn in 2022 geen nieuwe zonnedaken bijgekomen, maar er zijn wel relevante vorderingen gemaakt op verschillende potentiële toekomstige projecten.

2.2.1 Vliegveld Hilversum

De gemeente heeft een vooronderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een zonnepark op vliegveld Hilversum, op basis waarvan HilverZon een business case heeft opgesteld. Meerdere partijen zijn betrokken bij de ontwikkeling. In 2022 heeft HilverZon hiervoor een adviesbureau in de arm genomen dat een soortgelijk park ontwikkelt op vliegveld Eelde. Aan de provincie Noord Holland is nu gevraagd wat de provincie toestaat op het terrein, en deze heeft hierop positief gereageerd. Het adviesbureau van HilverZon zal nu komen met een ruimtelijke onderbouwing. Randvoorwaarden van o.a. de brandweer zullen verder afgewogen worden.

In 2023 hopen we na zorgvuldige afweging van de vele risico's tot een weloverwogen beslissing te komen.

2.2.2 Solar Carports

Er is in 2022 intensief onderzoek gedaan naar realisatie van 1.530 zonnepanelen op Sportpark Berestein. Bureau Sweco, waaraan opdracht is gegeven om een haalbaarheidsstudie uit te voeren, heeft deze begin 2023 geleverd. Het project blijkt lastig rendabel te maken, vooral door de dure stalen constructie waarop de zonnepanelen boven de grote parkeerplaats moeten worden gelegd. De verkoop van stroom zou ook het opladen van auto's op deze locatie vereisen, maar omdat de locatie relatief afgelegen ligt, is deze optie minder interessant. We gaan in 2023 samen met de gemeente kijken naar mogelijke oplossingen. Er zijn ook provinciale subsidies op de onderconstructie voor solar carports die de kosten wat kunnen drukken.

2.2.3 Solar Bike Parking

Er is een haalbaarheidsstudie uitgevoerd naar de zonnepanelen op fietsenstallingen bij scholen. De conclusie is dat dit financieel niet haalbaar is. Deze werkzaamheden zijn medegefinancierd door de provincie Noord-Holland.

2.2.4 VvE's e ander onderzoeksopdrachten

Er zijn gesprekken gevoerd met twintig VvE's op basis van uitgevoerde quick scans. De besluitvorming over zonnepanelen duurt binnen een VvE lang door discussies over de financiering. Primair is de VvE vaak geïnteresseerd hoe het eigen elektriciteitsverbruik duurzaam kan worden opgewekt. Meestal wordt er te weinig opgewekt voor het realiseren van een "collectief dak" waarmee HilverZon aan de slag zou kunnen gaan. HilverZon beperkt zich dan tot een advies aan de VvE over het ontwikkelen voor eigen gebruik en is verder niet betrokken.

In 2023 zullen VvE's meer met een integrale benadering (zowel energiebesparing als opwek) worden bediend. Binnen die combinatie ligt ook vaak hun behoefte. Daarin kunnen andere partijen voorzien; mocht blijken dat er voldoende dak-potentieel over is voor een collectief opwekproject dan zal HilverZon daar een rol in blijven spelen.

2.2.5 Gemeentelijke energie inkoop

De gemeente heeft zichzelf ten doel gesteld een deel van het eigen elektriciteitsverbruik lokaal duurzaam op te wekken. De opwekprojecten van HilverZon kunnen daaraan bijdragen door het kopen van GVO's (Garanties Van Oorsprong) door de gemeente van Hilversumse opwekprojecten, of – waar de voorkeur naar uitgaat – door het daadwerkelijk kopen van elektriciteit van HilverZon-projecten. Momenteel onderzoeken HilverZon en de gemeente hoe deze stroominkoop via langjarige contracten zowel voordelig kan uitpakken voor de gemeente (lagere elektriciteitskosten) als voor HilverZon (stabiele opbrengstenstroom met als gevolg een laag risico voor nieuwe opwekprojecten).

2.2.6 Adviseren scholen en verenigingen

HilverZon heeft in 2022 de gemeente ondersteund in het opzetten en uitvoeren van het programma 'Zon op Schooldak'. Met de beschikbare middelen heeft HilverZon een plan opgesteld dat scholen maximaal ontzorgt in de realisatie van zonnepanelen. Met de gemeente heeft HilverZon het plan gepresenteerd aan Hilversumse schoolbesturen, en HilverZon heeft de scholen begeleid bij hun besluitvorming. Van de 20 geïnteresseerde scholen hebben er 14 aangegeven daadwerkelijk te willen investeren in zonnepanelen. Daarnaast bleek er op 4 scholen voldoende overcapaciteit voor een mogelijk aanvullend collectief opwekprojecten. De realisatie van de zonnepanelen is gegund aan een andere partij maar de onderzoeken naar collectieve opwekprojecten lopen nog.

2.3 Beheer van zonnedaken

De eerder gerealiseerde zonnedaken wekken zoals altijd gewoon energie op. De zonnepanelen op de daken van HilverZon hadden in 2022 een opbrengst van 1.048.254 kWh, iets minder dan recordjaar 2020 (toen was het 1.157.967 kWh).

2.3.1 Onderhoud

Soft Energy nu Forsur Solar

Toezicht en technisch beheer, eerder in handen van Soft Energy, worden nu verzorgd door ForSur Solar. In de praktijk verandert er niets: de mensen zijn dezelfde, maar hun werk hebben zij uit Soft Energy gehaald (een B.V. die meer is gericht op advies) en in een separate B.V. geplaatst.

Reiniging panelen

In 2020 zijn alle panelen nog gereinigd. Vanaf 2021 is het schoonmaken omgezet van jaarlijks naar 'op basis van behoefte' aangezien ForSur prestatievermindering kan waarnemen uit het toezicht of de constatering van vuil in de jaarlijkse inspectie. Hierdoor verwachten wij een meer kostenefficiënte oplossing te hebben gevonden voor reiniging van de panelen. Uit de jaarlijkse inspectie is gebleken dat niet alle daken jaarlijks reiniging behoeven.

2.3.2 Projectraden

Elk PCR-project heeft een projectraad die aan het eind van het productiejaar onder meer beslist over de bestemming van de opbrengst van de stroomopwekking (de 'kale' stroomprijs, niet de energiebelasting). Alle projectraden hebben in 2022 (net als in voorgaande jaren) besloten deze opbrengsten naar rato aan de deelnemers uit te keren.

2.4 Energiebesparing

2.4.1 Energieadviezen door Energiecoaches

HilverZon is in 2018 begonnen met het voeren van energiecoachgesprekken: gesprekken bij mensen thuis om op maat advies te geven over energiebesparende maatregelen die ze kunnen treffen. Na afloop van het gesprek ontvangt de bewoner een adviesrapport, waarmee een start gemaakt kan worden met het verduurzamen van de woning.

De aanpak is de afgelopen jaren flink opgeschaald. In 2018 is, in eigen beheer, een eerste cursus energiecoach ontwikkeld en gegeven waarmee zo'n tien energiecoaches werden opgeleid. De opleiding wordt nu regionaal georganiseerd door Energie Verbonden. In 2022 hebben vier nieuwe coaches deze opleiding afgerond. Daartegenover staat dat ook een aantal coaches is gestopt met het geven van adviezen. Per saldo waren er eind 2022 33 e-coaches.

2.4.2 Verduurzamingsadviezen

In 2022 zijn de adviesgesprekken grotendeels gevoerd binnen het kader van de RREW-aanpak. In totaal zijn 583 schriftelijke verduurzamingsadviezen afgegeven in 2022. Hiermee werd ruimschoots voldaan aan de

RREW-doelstelling (400 adviesgesprekken). De oorlog in Oekraïne en de daardoor explosief gestegen energietarieven leidden tot een flinke toename van de vraag naar verduurzamingsadvies. Hoewel we in 2022 dus veel adviezen hebben gegeven, oversteeg de vraag ons aanbod en stonden eind 2022 nog ruim 300 aanvragen open. We hopen deze achterstand voor de zomer 2023 weer ingelopen te hebben.

2.4.3 Warmtescans

Het gebruik van een warmtecamera (infraroodcamera) geeft snel inzicht in de warmtelekken van een woning. Hoewel dit ook in een coachgesprek duidelijk wordt gemaakt, werkt een warmtescan vaak toch overtuigender dan een gesprek: 'één plaatje zegt meer dan duizend praatjes'.

Eind 2021 heeft de Hilversumse gemeenteraad een motie aangenomen om 1400 gratis warmtescans beschikbaar te stellen. Eind januari 2022 heeft HilverZon opdracht gekregen deze scans uit te voeren. Hiertoe is in februari 2022 een pilot uitgevoerd met MBO-studenten. Door het warme weer die maand waren er echter weinig scans mogelijk.

In het najaar is met een nieuwe groep MBO-studenten gestart met scannen. Met deze groep zijn de afgelopen winterperiode ongeveer 500 *quickscans* gemaakt. Ook hier was de vraag groter dan het aanbod: zo'n 350 aanvragen konden dit seizoen niet worden gehonoreerd. Een deel hiervan zal in het scanseizoen 2023/24 alsnog worden uitgevoerd. Aangezien er onvoldoende uitvoerders voor de scans gevonden kunnen worden, wordt het resterende deel van de opdracht niet uitgevoerd en teruggegeven aan de gemeente. De afhandeling vindt plaats in 2023.

2.4.4 Energieloket

Sinds januari 2020 houdt HilverZon op woensdagmiddag een spreekuur in de bibliotheek Hilversum. Mensen kunnen daar langskomen om een adviesgesprek aan te vragen, een offerte te laten beoordelen of andere concrete vragen te stellen over de verduurzaming van hun woning. Nog steeds loopt het geen storm op dit spreekuur al is er, door de gestegen energieprijzen nu meer aanloop dan in 2021. Maar veel meer dan 1 of 2 bezoekers per middag komen er nog steeds niet.

2.4.5 RREW project Hilversum Bespaart

Het RREW-project – Hilversum (hilversumbespaart.nl) had tot doel een substantiële CO2 reductie te bereiken via het stimuleren van het treffen van energiebesparende maatregelen in woningen en het geven van advies over energiebesparing aan huurders en eigenaar-bewoners, zodat deze ook structureel op (energie-)kosten konden besparen. Hierbij werd een tegoedbon/voucher ter waarde van 70 euro aangeboden. Ook het vergroten van de bekendheid van de Hilversumse energiecoöperaties en het portaal van Duurzaam Bouwloket behoorde tot de doelstelling.

In opdracht van de gemeente Hilversum heeft de energiecoöperatie HilverZon samen met energiecoöperatie HET, woningcorporaties Dudok, Gooi & omstreken en de Alliantie en Duurzaam Bouwloket zich ten doel gesteld 5100 vouchers te doen besteden en 3100 huishoudens van energiebesparingsadvies te voorzien, waarbij een belangrijk zwaartepunt lag op het bereiken van huurders. Deze groep kon kiezen uit drie verschillende voorlichtings- dan wel besparingsopties te weten een workshop, energy challenge en energieconciërge aan huis.

In de periode oktober 2021 tot en met juni 2022 zijn in een wijk-voor-wijk aanpak diverse mediacampagnes uitgevoerd om aandacht te vestigen op deze acties en zijn de voorlichtende activiteiten georganiseerd. De animo om deel te nemen bleek echter beperkt, onder andere maar zeker niet uitsluitend door de coronapandemie. Hierop zijn een aantal additionele activiteiten uitgevoerd om een hogere respons te verkrijgen. Op de initiële einddatum van 30 juni 2022 zijn 3500 bonnen besteed (70%), goed voor

ongeveer 800 ton CO2 besparing per jaar, en 1300 adviezen gegeven (43%) inclusief de in 2.4.2. genoemde schriftelijke verduurzamingsadviezen. Omdat RVO de RREW-subsidieperiode heeft verlengd tot 31 december zijn vervolgens nog een aantal activiteiten extra ingepland om de doelen alsnog te bereiken. Op de einddatum van 31 december zijn 4884 bonnen besteed (94% van het beschikbare budget), goed voor ongeveer 1116 ton CO2 besparing per jaar.

2.4.6 Project Energiearmoede / Energieklusser

Vanwege de hoge energieprijzen heeft het kabinet een drietal maatregelen aangekondigd om aan hoge energieprijzen tegemoet te komen. Eén daarvan is: Hulp bij verminderen energieverbruik bij huishoudens met energiearmoede (€150 miljoen), 550.000 huishoudens. Uitkering en uitvoering plan via gemeenten jan 2022 – mei 2023 (BZK).

Voor de uitvoering van deze maatregel zijn gemeenten verantwoordelijk. De gemeente heeft HilverZon gevraagd de coördinatie van dit project te verzorgen in samenwerking met Dubo (Duurzaam Bouwloket), de Woningbouw corporaties en Versa Welzijn. In Hilversum is voor het totale project € 1.200.000 beschikbaar.

HilverZon heeft hiertoe een offerte uitgebracht om 1500 huishoudens te bereiken (lokaliseren en contact maken) en te ondersteunen bij het daadwerkelijk nemen van energie besparende maatregelen.

De aanpak bestaat uit drie stappen:

- Lokaliseren van en het contact maken met de huishoudens met energiearmoede
- Begeleiden en ondersteunen van de huishoudens
- Treffen van energiebesparende maatregelen

In de uitvoering speelt de energiekusser een belangrijke rol. De energiekusser legt het eerste contact, bekijkt met de bewoner welke maatregelen getroffen kunnen worden en zorgt ervoor dat de energiebesparende maatregelen ook daadwerkelijk uitgevoerd worden.

Op 21 juli 2022 ontving HilverZon de opdracht (a € 89.000) om dit project uit te voeren, waarbij de looptijd is vastgesteld op 1 augustus 2022 – 30 april 2023. Projectleider is Sabine Leijgraaf en Gijs van de Laar vervult de rol van contactpersoon met de andere partners in de uitvoeringsorganisatie (gemeente, WoBoCo's en Versa Welzijn).

2.4.7 Wijkkrachtgroepen

Het door de provincie Noord-Holland gefinancierde project wijkkrachtgroepen (het vanuit keukentafelgesprekken opzetten van wijk- of buurtgroepen die met verduurzaming aan de slag gaan) heeft in 2022 beperkt uitwerking gekregen. In 2023 zullen we op basis van de opgedane inzichten dit in het kader van de warmtetransitie opnieuw oppakken.

2.4.8 Pilot Aardgasvrije Wijk (PAW) Hilversumse Meent

Een goed voorbeeld van een wijkinitiatief dat HilverZon o.a. via de inzet van de energiecoaches ondersteunt is dat van de Hilversumse Meent. Vanaf 2014 is er een groep bewoners actief om verduurzamings-maatregelen aan de man/vrouw te brengen. Vanaf 2017/8 heeft de gemeente dit proces actief ondersteund. In november 2020 is een beschikking van het Rijk ontvangen om ca 630 woningen in het gebied van de Noordermeent voor 2028 aardgasvrij te maken. In 2021 is door een extern bureau met bewoners de gekozen warmteoptie voor de subsidieaanvraag tegen het licht gehouden. Daarbij zijn de opties waterstof, duurzame elektriciteit (lucht of bodemwarmtepomp) en duurzame warmte (WKO/warmtekoudeopslag) onderzocht.

Op basis van nadere afweging is als voorkeursoptie gekozen een energieconcept voor individuele warmtepompen om daarbij de bewoner vrijheid te geven in de keuze voor de uitvoeringsvormen van de individuele warmtepompen. Onze energiecoaches zijn afgelopen jaar ingezet bij 4 straatgesprekken met bewoners waarbij vragen gesteld konden worden en informatieachterstand en kennis is besproken. Afgelopen jaar is door de gemeente en ondersteund door het Energie Diensten Bedrijf een pilot gestart met 29 bewoners/koplopers. Na gesprekken met drie bouwbedrijven (Greentree i.o.) zijn offertes voorgelegd. Twee bewoners hebben de offerte ondertekend en 18 bewoners zijn afgehaakt.

2.5 Collectieve Inkoopactie

Het project Collectieve Inkoop is zo georganiseerd dat EV de projectleiding heeft, gefinancierd door de regio. De collectieve actie betrof isolatie maatregelen voor bodem, vloer, spouw en daarnaast de aanschaf van zonnepanelen en het aanbrengen van sedum dakbedekking. Met ingang van februari 2022 is een nieuwe ronde van start gegaan, die loopt tot april 2023. Er hebben zich tot medio maart 2023 in totaal 124 mensen aangemeld voor een of meerdere onderdelen.

De volgende resultaten zijn gehaald per onderdeel:

- 86 voor bodem, vloer, spouw
  - Bij 18 zijn de werkzaamheden uitgevoerd
  - 9 zijn afgehaakt
  - De rest zit nog in de pijplijn
- 90 voor nieuwe zonnepanelen
  - Iets meer dan 50% is afgehaakt; o.a. technisch niet mogelijk, reageert niet meer of heeft een andere partij in de arm genomen
  - Bij 9 deelnemers zijn zonnepanelen geplaatst of is de plaatsing ingepland
  - Nog eens 16 deelnemers hebben akkoord gegeven op de offerte
  - De rest zit nog in de pijplijn
- 19 voor sedum dakbedekking
  - 3 daken zijn gerealiseerd

- 1 offerte is verstuurd
- De rest zit nog in de pijplijn

2.6 Evenementen

Drie duurzame dagen

Broedplaats Vonk organiseerde traditiegetrouw tijdens de Duurzame Dagen in oktober een markt met als thema 'Duurzame woonproducten en oplossingen'. Uiteraard was HilverZon van de partij en hebben onze energiecoaches energiebesparingsadviezen gegeven.

Klimaatfestival

In 2021 zijn we gestart met de voorbereiding voor het "klimaatfestival voor middelbare scholier", dat op 22 november 2022 heeft plaatsgevonden. Ondanks de uitgebreide voorbereiding, een mooi programma en intensieve promotie, viel de opkomst erg tegen. Desondanks hebben we veel aandacht gegeneerd op verschillende scholen en hebben enkele scholen inmiddels ook concrete activiteiten in hun lesprogramma's opgenomen. Een apart verslag is beschikbaar.

Het Kompas op Groen

Kompas Op Groen is het energie-educatieprogramma van Energie Verbonden, de samenwerkende energiecoöperaties in het Gooi. Het is in 2020 ontwikkeld door een enthousiaste werkgroep van ontwerpers, tekstschrijvers, Omgevings Educatie, creatieve educatie, communicatie en energiecoaches.

De kracht van Kompas op Groen is de combinatie van de fysieke tentoonstelling met praktijkverhalen van bewoners uit de buurt met de onderwijsmodules, waarbij niet alleen de leerlingen ('jong geleerd is oud gedaan'), maar ook de groep ouders (30-50 jarigen) bereikt worden. De expositie is bovendien relatief makkelijk te personaliseren naar een bepaald gebied binnen de Gooi en Vechtstreek en te verplaatsen naar openbare locaties (scholen, bibliotheken, gebouwen met een buurtfunctie) in dit gebied.

Nadat we de tentoonstelling specifiek hadden gemaakt voor Hilversum, stond in 2022 de tentoonstelling van medio februari t/m de meivakantie in de bibliotheek. Op 10 maart werd de tentoonstelling door wethouder Bart Heller officieel geopend in aanwezigheid van leerlingen van de Bavinckschool. Daarna hebben nog vijf schoolklassen de 'energieles' meegemaakt en hebben de bezoekers van de bibliotheek de tentoonstelling kunnen bezichtigen. In 2023 wordt Kompas op Groen herhaald op een andere locatie.

Energie Events

In 2022 zijn er twee Energie Events gehouden, een in mei op de Groest bij de markt en een in het winkelcentrum Seinhorst in juni. Tijdens die events hebben wij veel huurders de tegoedbon voor de aanschaf van energiebesparende producten kunnen aanbieden en hebben onze vrijwilligers energiebesparingsadviezen aan de bezoekers van de stand gegeven.

3. Besturing

3.1 Organisatie

De uitvoering van het klimaatakkoord en de realisatie van de energie- en warmtetransitie in Hilversum en in de regio Gooi en Vechtstreek zal de toekomst van HilverZon en die van alle energiecoöperaties in Nederland zeker beïnvloeden. HilverZon bereidt zich hierop voor door kritisch te kijken naar de eigen mogelijkheden om in samenspraak met vooral de gemeente Hilversum en de regio de verduurzaming van Hilversum in een stroomversnelling te krijgen. Hierbij zal HilverZon met name zijn kernkwaliteiten inzetten, namelijk het realiseren en beheren van collectieve zonnedaken en het helpen van de inwoners (en organisaties) van Hilversum bij het besparen van energie. Vanaf 2023 voegen wij de aanpak van de warmtetransitie daaraan toe. Het zal duidelijk zijn dat hiervoor een op haar taken toegeruste organisatie nodig is, waarin Bestuur, zzp'ers, vrijwilligers en Raad van Toezicht een belangrijke rol spelen.

3.2 Bestuur HilverZon

Het bestuur van HilverZon kwam ook in 2022 in principe driewekelijks bij elkaar. Een aantal van deze vergaderingen is gebruikt voor de fusiebesprekingen met HET (naast de extra momenten die daarvoor ook af en toe werden gekozen).

Bij de ALV van december hebben we afscheid genomen van een aantal bestuurders. Jasper Mekkes, die als penningmeester is vervangen door Leon Benders, was ook ad interim verantwoordelijk voor 'Beheer' – een functie waarvoor we nu een vacature hebben. (In de tussentijd hebben we oud-bestuurder Beheer Max Pohle bereid gevonden de belangrijkste taken uit te voeren.) Herman Vijlbrief, in het voorjaar gestart, moest weer aftreden als bestuurder Communicatie, doordat hij – tot zijn grote spijt – zijn rol als bestuurder niet kon combineren met werk en thuis. Hiervoor hebben wij ook – opnieuw – een vacature open staan. Ook in de ALV van december is Willem Hietkamp afgetreden als voorzitter ad interim. Hij is wel aangebleven als secretaris. De voormalig voorzitter van onze Raad van Toezicht, Marnix Aarts, heeft het voorzitterschap ad interim op zich genomen totdat een nieuwe voorzitter is gevonden; deze zal naar verwachting in de eerste ALV van 2023 worden benoemd.

Samenvattend was dit de bezetting gedurende het jaar 2022:

- Voorzitter:
  - Willem Hietkamp (a.i.): begin 2022 tot ALV december
  - Marnix Aarts (a.i.): ALV december – heden
- Secretaris:
  - Willem Hietkamp: Gehele jaar
- Penningmeester:
  - Eugène Bartman: Begin 2022 – ALV juni
  - Jasper Mekkes (a.i.): ALV juni – ALV december
  - Leon Benders: ALV december – einde jaar
- Bestuurder nieuwe projecten:
  - Gert van der Windt: Begin 2022 – ALV juni
  - Evert de Jong: ALV juni – einde jaar
- Bestuurder externe betrekkingen:
  - Luc Pieters: Gehele jaar
- Bestuurder beheer:
  - Jasper Mekkes: Begin 2022 – ALV juni
  - **Vacature**

- Bestuurder Communicatie:
  - Herman Vijlbrief: ALV Juni – ALV December
  - **Vacature**

3.3 Medewerkers

De medewerkers zijn de stabiele basis van de organisatie. Ook in 2022 werd er weer hard gewerkt door de volgende zzp-ers:

- Geertrui Wilkens: bureaucoördinator
- Erik de Lange: coördinatie energiecoaches en energieloket
- Koosje de Beer: communicatie (onder andere nieuwsbrief, website, social media, perscontacten)
- Bart Landman: vormgeving en communicatie
- Wim Schaap: technisch projectleider (nieuwe projecten)
- Sabine Leijgraaf: projectleider participatie huurders
- Math Janssen: financiële administratie tot 31 dec 2022
- Philip Posthumus: controller tot 1 april 2022
- Gijs van de Laar: coördinator opwek
- Joost Verhagen: projectleider

Math en Philip hebben beiden afscheid genomen dit jaar. Daardoor zaten we aan het eind van het jaar zonder financiële administratie. Dit hebben we opgevangen op door het financiële beheer bij een externe partij te beleggen. Daarnaast hebben we een extra kracht gevonden om Geertrui te ondersteunen.

Niet alleen in een aantal betaalde uren, maar deels ook onbetaald zetten deze medewerkers zich in voor onze coöperatie. Zij worden ondersteund door een aantal vrijwilligers onder andere voor het onderhoud van HOOM-dossiers.

3.4 Raad van Toezicht (RvT)

De Raad van Toezicht nam in 2022 afscheid van Ingrid Giebels en Arie Willem Rozendaal: de eerste wegens het aflopen van haar zittingstermijn, de laatste teneinde zich meer op het praktische vlak voor HilverZon te kunnen inzetten. Als nieuw toezichthouder trad toe Steven van Vliet, wiens ervaring als ‘executive searcher’ de organisatie van pas zal komen. De momenteel driekoppige RvT bestaat verder uit Philip Tan en Jan Karel Mak (voorzitter).

Samenvattend was dit de bezetting gedurende het jaar 2022:

- Voorzitter:
  - Jan Karel Mak: Gehele jaar
- Leden:
  - Philip Tan: Gehele jaar
  - Ingrid Giebels: Begin 2022 – ALV Juni
  - Arie Willem Rozendaal: Begin 2022 – ALV juni
  - Steven van Vliet: ALV juni tot einde jaar

2022 kende een veel intensiever overleg tussen Bestuur en Raad van Toezicht dan de jaren ervoor. Dat had vooral te maken met het onderzoek naar een mogelijke fusie met HET en de vele daarmee samenhangende besprekingen, waarbij de voorzitter van de RvT – onder andere op verzoek van de bestuurders van HET – het proces begeleidde. Daarnaast vergden de wisselingen in het Bestuur de nodige aandacht van Raad van Toezicht die, in zorgvuldig overleg met het Bestuur, bestuurskandidaten aan de ALV voordraagt. De RvT heeft uiteraard ook in 2022 zijn toezichthoudende taken uitgeoefend (begroting en jaarresultaten, verslaglegging, voorbereiding en leiding ALV, enz., alles in nauwe samenwerking met het Bestuur).

3.5 Vrijwilligers

HilverZon 'drijft' voor een groot deel op de inzet van vrijwilligers. Dat is in 2022 niet anders geweest. De actiefste vrijwilligers zijn de energiecoaches. HilverZon maakt ook op ad hoc basis gebruik van de expertise van zijn leden bijvoorbeeld via de ingestelde expertgroep. Ook Bestuur en Raad van Toezicht zijn onbezoldigde vrijwilligers.

3.6 Algemene ledenvergadering (ALV)

De ALV's in 2022 vonden plaats op 25 mei en op 30 november. Vooral de laatste ALV was goed bezocht en zeer levendig doordat er het nodige te bespreken was. Het bestuur moest mededelen dat het onderzoek naar en voorbereiding van een fusie met HET, in de meivergadering afgesproken, zonder resultaat moest worden beëindigd doordat niet tijdig aan de door de ALV gestelde voorwaarden kon worden voldaan. Daarnaast waren er vragen over de opbrengsten die – door de tijdelijke belastingverlaging op energie vanuit de overheid – tegenvielen; er was een voorgestelde en aangenomen verhoging van de contributie; er was discussie over de rol van HilverZon-vrijwilligers als uitvoerders van gemeentelijk energiebeleid; en er waren de bovengenoemde bestuurswisselingen. De in goede sfeer verlopen discussies mondden uit in op alle dossiers met algemene stemmen genomen beslissingen.

3.7 Kantoor HilverZon

Sinds januari 2021 is HilverZon gehuisvest in het 'Silverpoint'-gebouw. Deze huisvesting is van tijdelijke aard omdat het kantoorgebouw op termijn zal worden afgebroken, waardoor de huurkosten laag zijn.

3.8 Bestuurlijke voornemens, na het verslagjaar genomen besluiten

Afgezien van het uitvoeren van de beheersmatige kerntaken (zorgvuldig beheer van alle zonnepaneelprojecten, communicatie met leden, onderhoud contacten met belangrijke derde partijen) zijn de belangrijkste plannen van het bestuur voor het komende jaar in volgorde van prioriteit de volgende:

1. Borgen bestuurlijke continuïteit

Om uiteenlopende redenen treden enkele bestuursleden aan het einde van het verenigingsjaar of in de maanden daarna af. Aangezien het vinden van geschikte bestuurskandidaten een voortdurend toenemende inspanning vraagt, is de eerste prioriteit voor Bestuur en RvT het waarborgen van de continuïteit van de besturing. Bij het vinden en kandideren van geschikte opvolgers wordt gestreefd naar het wat verkleinen van

de omvang van het bestuur (tot 4 à 5 personen) in combinatie met het overbrengen van uitvoerende taken van bestuursleden naar coördinatoren (die daarvoor een vergoeding kunnen ontvangen).

Pas wanneer het bestuur volledig bezet en ingewerkt is, kan aan de volgende prioriteiten de volle aandacht worden gegeven.

2. Verbreden reikwijdte

Het verduurzamen van Hilversum vraagt meer dan alleen het ontwikkelen van zonnedaken. Energiebesparing, de warmtetransitie, nieuwe opwekkingsmethoden, het bufferen van energie en andere maatregelen zijn evenzeer belangrijke hulpmiddelen. Daarom wil HilverZon, van oudsher ontwikkelaar en beheerder van coöperatieve projecten voor zonne-energie, zich in nauwe samenwerking met relevante partners ook op deze thema's gaan richten, daarmee tegemoetkomend aan vragen op dit vlak.

3. Versterken relatie gemeente

De gemeente Hilversum is in meer dan één opzicht een belangrijke partner voor HilverZon. Enerzijds financiert de gemeente een aantal activiteiten die HilverZon uitvoert, anderzijds ziet de gemeente in toenemende mate HilverZon als belangrijke partij bij het realiseren van haar doelstellingen op het gebied van een duurzame energievoorziening. Het is voor onze vereniging van belang te komen tot een stabiele, voorspelbare samenwerking die zowel financieel als inhoudelijk meer dan één begrotingsjaar bestrijkt. De voorgaande twee prioriteiten hangen hiermee ook nauw samen.

4. Ontwikkelen nieuwe zonnepaneelprojecten

HilverZon heeft een lange wachtlijst van huishoudens die willen investeren in een collectief zonnepaneelproject. Op dit moment zijn geen nieuwe projecten in ontwikkeling, maar het is evident dat binnen de gemeente Hilversum nog voldoende locaties (bestaande daken, maar ook een potentiële locatie als het vliegveld) te vinden zijn. Daarom wil HilverZon in 2023 weer een aantal nieuwe collectieve zonneprojecten van de grond krijgen.

5. Samenwerking met HET

De inspanningen van het afgelopen jaar gericht op een fusieplan met Energiecoöperatie HET, hebben helaas geen resultaat opgeleverd terwijl ze wel veel tijd, aandacht en mentale energie hebben gevraagd van bestuur en RvT. In 2023 wil HilverZon onveranderd op het praktische niveau van energieprojecten en energiecoaching intensief en vruchtbaar samenwerken met de vrijwilligers die HET ter beschikking kan stellen. Tegelijkertijd zal HilverZon nieuwe initiatieven tot een fusie met HET eerst dan omarmen nadat tenminste het werk aan bovenstaande eerste prioriteit voldoende resultaat heeft opgeleverd.

Na afloop van 2022 en voor publicatie van dit verslag is een aantal besluiten genomen gericht op de bovengenoemde prioriteiten. De strekking en financiële werking daarvan ligt binnen het kader van de vastgestelde begroting.

Prioriteit 1: Het bestuur van de vereniging kent op dit moment een interim-voorzitter. Besloten is dat tijdens de algemene ledenvergadering van juni 2023, met instemming van de leden, ter overname van zijn rol tijdelijk de voorzitter van de RvT naar het bestuur zal worden gedelegeerd. Enkele andere kandidaten voor het bestuur zullen tijdens die vergadering met instemming van de leden worden benoemd, waarmee het bestuur in zijn geheel zal zijn vervangen. In samenhang hiermee is besloten te komen tot het creëren van enkele 'coördinator'-functies, voor de schadeloosstelling waarvan een beroep zal worden gedaan op de gemeente.

Prioriteit 2: Besloten is tot vormgeving van een warmtetransitieproject dat door HilverZon met gemeentelijke financiering zal worden begeleid. Daartoe is een 'Jaarplan versnellen Warmtetransitie' opgesteld en goedgekeurd.

Prioriteit 3: Besloten is met de gemeente Hilversum te komen tot een bespreking van de optimale rol die onze energiecoöperatie kan spelen en de daarbij behorende wederzijdse afspraken. De gedachtenvorming hierover is onder meer in periodieke gesprekken met de wethouder gaande. Gestreefd wordt naar ontwikkeling van een langjarig samenwerkingsplan met de bijbehorende financiering.

3.9   Beleid inzake omvang en functie vrij besteedbaar vermogen

Het is vast beleid binnen HilverZon dat de vermogenspositie te allen tijde op een zodanig niveau wordt gehandhaafd dat aan alle toekomstige verplichtingen jegens leden kan worden tegemoet gekomen. Het financieel beleid is erop gericht het vrij besteedbare vermogen op een zodanig peil te houden dat na voldoening van kortlopende schulden voldoende werkkapitaal beschikbaar is voor het onderhoud van de beheerde zonnepanelen, de vervanging van omvormers en het herstellen van optredende schades.